

Suvestinė redakcija nuo 2018-12-31 iki 2019-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [98-2813](#), i. k. 0991010ISTAI-1392

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS ORO APSAUGOS
ĮSTATYMAS**

1999 m. lapkričio 4 d. Nr. VIII-1392
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas:

1) nustato asmenų teises į švarų orą, pareigas saugoti aplinkos orą nuo taršos, susijusios su žmonių veikla, ir mažinti jos daromą žalą žmonių sveikatai bei aplinkai;

2) nustato priemones, ribojančias aplinkos oro taršą ir mažinančias jos neigiamą poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai;

3) reglamentuoja visuomeninius santykius aplinkos oro apsaugos ir kokybės valdymo srityse.

2. Šis įstatymas nereglamentuoja radioaktyviosios taršos, taip pat aplinkos oro taršos, kuri gali atsirasti dėl gamtos procesų ar dėl teršalų pernašų iš kitų valstybių.

3. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-322](#), 2017-04-27, paskelbta TAR 2017-05-05, i. k. 2017-07682

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aplinkos oras** – troposferos oras (ne patalpų), išskyrus darbo aplinkos darbovietėse orą, kuriam taikomi socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai ir su kuriuo kiti visuomenės nariai įprastai sąlyčio neturi.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-322](#), 2017-04-27, paskelbta TAR 2017-05-05, i. k. 2017-07682

2. **Užterštumo lygis** – vieno arba daugiau teršalų koncentracija aplinkos ore arba jų nusėdimas paviršiuje per tam tikrą laiką.

3. **Ribinė aplinkos oro užterštumo vertė** (toliau – ribinė užterštumo vertė) – mokslinėmis žiniomis pagrįsta aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kurios negalima viršyti nuo aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-322](#), 2017-04-27, paskelbta TAR 2017-05-05, i. k. 2017-07682

4. **Siektina aplinkos oro užterštumo vertė** (toliau – siektina užterštumo vertė) – aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kuri negali būti viršijama, jeigu įmanoma, nuo aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

5. **Pavojaus slenkstis** – aplinkos oro užterštumo lygis, kurį viršijus kyla pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai net dėl trumpalaikio poveikio ir kuriam esant atsakingos institucijos turi imtis skubių priemonių.

6. **Teršalai** – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui.

7. **Leistinas nukrypimo dydis** – ribinės užterštumo vertės procentinė dalis, kuria leidžiama viršyti šią vertę, esant šiame įstatyme numatytoms sąlygoms.

8. **Leistinas taršos dydis** – per tam tikrą laiko tarpą iš taršos šaltinio ar šaltinių visumos išmetamų teršalų kiekis, dėl kurio atitinkamoje vietovėje, įvertinus kitų taršos šaltinių išmetamų teršalų poveikį bei ūkinės veiklos plėtos perspektyvą, nebus viršijamos ribinės užterštumo vertės.

9. **Taršos šaltinis** – įrenginys, iš kurio teršalai patenka į aplinkos orą.

10. **Stacionarus taršos šaltinis** – taršos šaltinis, esantis nekintamoje buvimo vietoje.

11. **Mobilus taršos šaltinis** – motorinės transporto priemonės ir kiti judantys mechanizmai, naudojantys degalus.

12. **Taršos šaltinio naudotojas** – taršos šaltinio savininkas arba asmuo, kuriam taršos šaltinis išnuomotas ar suteikta teisė juo naudotis.

13. **Kuras** – dujinė, skysta arba kieta degioji medžiaga, naudojama energijai gauti degimo įrenginiuose. Kuru nelaikomos pavojingos atliekos ir iš anksto neapdorotos buitinės atliekos, nepaisant to, ar jose yra degių medžiagų.

14. **Degalai** – degiosios medžiagos vidaus degimo varikliams.

15. **Zona** – šalies teritorijos dalis, kurioje pagal nustatytą tvarką įvertintas užterštumo lygis.

16. **Aglomeracija** – zona, kurioje yra daugiau nei 250 000 gyventojų arba kurioje dėl gyventojų tankumo (gyventojų skaičiaus kvadratiniam kilometre) būtina vertinti ir valdyti aplinkos oro kokybę.

17. **Nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos** – aplinkos veiksniai, kuriems esant kyla grėsmė, kad bus viršijamos ribinės užterštumo vertės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

18. **Sanitarinė apsaugos zona** – aplink stacionarų taršos šaltinį arba keletą šaltinių esantis žemės plotas, kuriame galioja Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytos specialiosios sąlygos.

19. **Asmenys** – fiziniai ir juridiniai asmenys (įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis ir kitas organizacijas, taip pat jų padalinius).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2300](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10404

20. **Geriausias prieinamas gamybos būdas** – veiksmingiausia ir pažangiausia ūkio subjektų veiklos ir jos vykdymo metodų plėtojimo pakopa, kuri rodo, ar tam tikras būdas gali būti naudojamas kaip pagrindas išmetamų teršalų ribinėms vertėms, skirtoms užkirsti kelią teršalų išmetimui, nustatyti.

21. **Elektrinė transporto priemonė** – tik elektra varoma motorinė transporto priemonė, kuri turi bent vieną ne išorinį elektros energijos keitiklį ir kuriai elektros energija gali būti tiekiamą įvairiais būdais: kontaktiniais laidais (trolėjais), naudojant pantografus, įkraunamus akumuliatorius, indukcijos ir kitais būdais, naudojant bet kokius šių būdų derinius.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-428](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-14, i. k. 2017-10029

22. **Darnus susisiekimo paslaugų organizavimo būdas** – veiksmingiausia ir pažangiausia susisiekimo paslaugas teikiančių ūkio subjektų veikla ir jos metodų plėtojimas, kai sudaromos sąlygos išsaugoti esamą elektrinių transporto priemonių tinklą ir jį plėtoti, mažinti vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių naudojimą ir (arba) rinktis pažangiausius degalų rūšis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-428](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-14, i. k. 2017-10029

3 straipsnis. Aplinkos oro apsaugos prioritetai

Aplinkos oro apsaugos prioritetai yra:

1) energijos naudojimo veiksmingumo didinimas ir šilumos energijos gamybai naudojamų kuro deginimo įrenginių sukeltos taršos mažinimas griežtinant kietojo kuro vartojimo, kurą deginančių įrenginių eksploatavimo reikalavimus, plėtojant centralizuoto šilumos tiekimo sistemas, teisinėmis ir finansinėmis priemonėmis užtikrinant, kad didinant gyventojų tankumą teritorijose, kuriose galima užtikrinti centralizuotą šilumos tiekimą, nauji šilumos vartotojai šilumos energija būtų aprūpinami centralizuotai arba šilumos energijos gamybai naudotų netaršias šilumos gamybos technologijas (elektros, saulės ar geotermine energija);

2) transporto priemonių sukeltos taršos mažinimas mažinant vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių naudojimą ir didinant elektrinių transporto priemonių naudojimą;

3) geriausių prieinamų gamybos, darnaus susisiekimo paslaugų organizavimo būdų ir technologijų diegimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-428](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-14, i. k. 2017-10029

4 straipsnis. Aplinkos oro kokybės valdymas

1. Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija tvirtina sąrašą teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas, nustato ribines ir siektinas užterštumo vertes, leistinus nukrypimo dydžius ir pavojaus slenksčius, taip pat visuomenės, suinteresuotų institucijų ir įstaigų informavimo apie aplinkos oro užterštumo lygius tvarką.

2. Savivaldybės ir Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos pagal savo kompetenciją privalo imtis reikiamų priemonių, kad ribinės ar kitos šiame įstatyme nurodytos užterštumo vertės ir pavojaus slenksčiai nebūtų viršyti.

3. Savivaldybių institucijos, siekdamos užtikrinti, kad ribinės ar kitos šiame įstatyme nurodytos užterštumo vertės ir pavojaus slenksčiai nebūtų viršyti, savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numato aplinkos oro kokybės valdymo priemones. Priemonės numatomos atsižvelgiant į šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus aplinkos oro apsaugos prioritetus. Kokios minimalios priemonės ir informacija turi būti numatytos savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane, nustato Aplinkos ministerija kartu su Sveikatos apsaugos ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-463](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3984 (2013-07-23), i. k. 1131010ISTA0XII-463

Nr. [XIII-428](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-14, i. k. 2017-10029

4. Savivaldybės vykdomoji institucija Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai ir visuomenei teikia savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose numatytų aplinkos oro kokybės valdymo priemonių vykdymo ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-463](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3984 (2013-07-23), i. k. 1131010ISTA0XII-463

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, Žin., 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

5 straipsnis. Aplinkos oro kokybės vertinimas

1. Aplinkos oro kokybės nuolatinė kontrolė privaloma aglomeracijose ir zonose, kur užterštumo lygiai viršija arba gali viršyti ribines užterštumo vertes.

2. Aplinkos oro kokybės matavimai atliekami nustatytoje vietoje nuolat arba epizodiškai imant bandinius.

3. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija:

1) kartu su suinteresuotomis institucijomis visoje šalies teritorijoje organizuoja oro kokybės rodiklių matavimus ir kitus tyrimus, reikalingus aplinkos oro kokybei įvertinti;

2) nustato minimalų matavimų skaičių, leidžiantį gauti informaciją, reikalingą aplinkos oro būklei įvertinti;

3) nustato aplinkos oro kokybės vertinimo tvarką;

4) nustato nepalankių teršalų išsisklaidymo sąlygų nustatymo kriterijus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

6 straipsnis. Aplinkos oro monitoringas

Aplinkos oro kokybės ir taršos šaltinių monitoringas yra aplinkos monitoringo dalis. Aplinkos monitoringą nustato Aplinkos monitoringo įstatymas.

7 straipsnis. Zonos ir aglomeracijos, kuriose užterštumo lygis viršija ribines ar siektinas užterštumo vertes

1. Aplinkos ministerija kartu su Sveikatos apsaugos ministerija sudaro ir tikslina sąrašus zonų ir aglomeracijų, kuriose užterštumo vienu arba daugiau teršalų lygis:

1) viršija ribines užterštumo vertes kartu su leistiniais nukrypimo dydžiais;

2) viršija ribines užterštumo vertes, bet neviršija šių verčių kartu su leistiniais nukrypimo dydžiais;

3) viršija siektinas užterštumo vertes.

2. Savivaldybės, kurios teritorijoje, remiantis valstybinio aplinkos monitoringo duomenimis, viršijama bent viena šio straipsnio 1 dalyje nurodyta ribinė ar siektina užterštumo vertė, institucijos turi tikslinti pagal šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalį parengtuose savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose numatytas aplinkos oro kokybės valdymo priemones ir numatyti papildomas konkrečiu kuo trumpesniu laikotarpiu įgyvendinamas aplinkos oro kokybės valdymo priemones aplinkos oro užterštumo lygiui sumažinti iki nustatytos ribinės ar, jeigu įmanoma, siektinos užterštumo vertės ir toliau mažinti aplinkos oro užterštumo lygį. Į patikslintus savivaldybės strateginį plėtros ir (ar) savivaldybės strateginį veiklos planus turi būti įtraukti Aplinkos ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyti duomenys. Savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose numatytos patikslintos aplinkos oro kokybės valdymo priemonės Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka turi būti suderintos su Aplinkos ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotomis institucijomis, visuomene ir patvirtintos iki kitų metų, einančių po kalendorinių metų, kuriais savivaldybės teritorijoje buvo nustatytos viršytos ribinės ar siektinos užterštumo vertės, liepos 1 dienos, ir apie tai turi būti informuojama Aplinkos ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-463](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 79-3984 (2013-07-23), i. k. 1131010ISTA0XII-463

3. Jeigu kurio nors teršalo koncentracija viršija arba gali viršyti ribinę užterštumo vertę ir leistiną nukrypimo dydį arba pavojaus slenkstį dėl teršalų pernašos iš kitos valstybės, Aplinkos ministerija, remdamasi Lietuvos Respublikos ratifikuotomis tarptautinėmis sutartimis, susijusiomis su aplinkos apsauga, dėl sprendimų taršai pašalinti arba jai sumažinti bendradarbiauja ir konsultuojasi su atsakingomis kitos valstybės institucijomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

8 straipsnis. Zonos ir aglomeracijos, kuriose užterštumo lygis yra mažesnis už ribines užterštumo vertes

1. Aplinkos ministerija kartu su Sveikatos apsaugos ministerija sudaro sąrašą zonų ir aglomeracijų, kuriose užterštumo lygiai yra mažesni už ribines užterštumo vertes.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytose zonose ir aglomeracijose turi būti siekiama išlaikyti šiuos mažesnius užterštumo lygius ir kaip galima geresnę aplinkos oro kokybę.

9 straipsnis. Pavojaus slenkščio viršijimas

Jeigu viršijamas pavojaus slenkstis, Aplinkos ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka Aplinkos ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotos institucijos turi kuo skubiau apie tai informuoti visuomenę ir savivaldybės vykdomoji institucija turi imtis priemonių, kad būtų sumažintas pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

ANTRASIS SKIRSNIS APLINKOS ORO TARŠOS VALDYMAS

10 straipsnis. Aplinkos oro taršos reguliavimo priemonės

1. Lietuvos Respublikos Seimas Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje nustato nacionalinius tarptautiniais ir Europos Sąjungos teisės aktais reguliuojamų oro teršalų išmetamo kiekio mažinimo tikslus ir esmines politikos kryptis šiems tikslams pasiekti. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, siekdama įgyvendinti Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje nustatytus nacionalinius oro teršalų išmetamo kiekio mažinimo tikslus, tvirtina nacionalinį oro taršos mažinimo planą. Šiame plane oro taršos mažinimo (valdymo) priemonės numatomos atsižvelgiant į šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus aplinkos oro apsaugos prioritetus. Nacionaliniame oro taršos mažinimo plane gali būti nustatytos savivaldybių, ypač tų, kuriose yra šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje apibrėžtų aglomeracijų, teritorijose taikytinos aplinkos oro taršos ribojimo ir jos neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai mažinimo priemonės ir iš stacionarių taršos šaltinių į aplinkos orą išmetamą teršalų kiekio mažinimo (valdymo) priemonės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-428](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-14, i. k. 2017-10029

2. Siekdama apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai susidaro nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos arba kai viršijamos ribinės užterštumo vertės ar pavojaus slenkščiai, savivaldybės vykdomoji institucija turi teisę priimti sprendimą dėl transporto priemonių eismo laikino apribojimo arba uždraudimo tam tikroje savivaldybės teritorijoje.

3. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos apie susidariusias nepalankias teršalų išsisklaidymo sąlygas arba apie tai, kad viršijamos ribinės užterštumo vertės ar pavojaus slenkščiai, taip pat apie tai, kad pasibaigė nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos arba kad nebeviršijamos ribinės užterštumo vertės ar pavojaus slenkščiai, nedelsdamos informuoja atitinkamos savivaldybės vykdomąją instituciją.

4. Sprendimą dėl transporto priemonių eismo laikino apribojimo arba uždraudimo tam tikroje savivaldybės teritorijoje savivaldybės vykdomoji institucija priima gavusi aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos informaciją apie susidariusias nepalankias teršalų išsisklaidymo sąlygas arba apie tai, kad viršijamos ribinės užterštumo vertės ar pavojaus slenkščiai.

5. Savivaldybės vykdomosios institucijos priimtame sprendime dėl transporto priemonių eismo laikino apribojimo arba uždraudimo tam tikroje savivaldybės teritorijoje nurodoma:

- 1) šio įstatymo straipsnis ir dalis, kuriais remiantis priimtas sprendimas;
- 2) savivaldybės teritorija, kurioje apribojamas arba uždraudžiamas transporto priemonių eismas;

3) priemonės ir būdai, kuriais apribojamas arba uždraudžiamas transporto priemonių eismas.

6. Savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimas dėl transporto priemonių eismo laikino apribojimo arba uždraudimo tam tikroje savivaldybės teritorijoje skelbiamas vietinėje spaudoje ir įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo arba kitą dieną po oficialaus informacinio pranešimo vietinėje spaudoje apie savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimo dėl transporto priemonių eismo laikino apribojimo arba uždraudimo tam tikroje savivaldybės teritorijoje priėmimą ir viso sprendimo paskelbimo savivaldybės interneto tinklalapyje, jeigu pačiame sprendime nenustatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data.

7. Savivaldybės vykdomoji institucija, gavusi aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos informaciją apie tai, kad pasibaigė nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos arba kad nebeviršijamos ribinės užterštumo vertės ar pavojaus slenksčiai, priima sprendimą panaikinti sprendimą tam tikroje savivaldybės teritorijoje laikinai apriboti arba uždrausti transporto priemonių eismą. Savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimas skelbiamas vietinėje spaudoje ir įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo arba kitą dieną po oficialaus informacinio pranešimo vietinėje spaudoje apie savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimo panaikinti sprendimą dėl transporto priemonių eismo laikino apribojimo arba uždraudimo tam tikroje savivaldybės teritorijoje priėmimą ir viso sprendimo paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje, jeigu pačiame sprendime nenustatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data.

8. Apie susidariusias arba pasibaigusias nepalankias teršalų išsisklaidymo sąlygas, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos informuoja stacionarių taršos šaltinių naudotojus, patenkančius į teritoriją, kurioje susidarė nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos.

9. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos teisės aktų nustatyta tvarka kontroliuoja, kaip stacionarių taršos šaltinių naudotojai įgyvendina šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nurodytas aplinkos oro taršos mažinimo programas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

11 straipsnis. Ūkinės veiklos objektų projektavimas, statyba ir rekonstravimas

1. Galinčių daryti poveikį aplinkos orui ūkinės veiklos objektų projektavimo, statybos, rekonstravimo, priėmimo naudoti ir naudojimo tvarką nustato Aplinkos apsaugos įstatymas, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas ir kiti įstatymai bei teisės aktai.

2. Statant naujus ūkinės veiklos objektus, kurie gali tapti aplinkos oro taršos šaltiniu, ar juos rekonstruojant, turi būti parinkti geriausi prieinami gamybos būdai. Vykdam statybos darbus taip pat turi būti taikomos priemonės aplinkos oro taršai mažinti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

3. Planavimo organizatoriai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovai, rengdami ir tvirtindami teritorijų planavimo dokumentus bei planuodami ūkinę veiklą, privalo užtikrinti, kad nebus viršijamos nustatytos ribinės užterštumo vertės ir pavojaus slenksčiai, taip pat nebus naudojamos teritorijos, kuriose dėl natūralių ar dirbtinių sąlygų teršalai sunkiau išsisklaido.

12 straipsnis. Sanitarinė apsaugos zona

Sanitarinių apsaugos zonų nustatymo ir priežiūros tvarką tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

13 straipsnis. Kuro reikalavimai

1. Lietuvos Respublikoje naudoti galima tik tokį kurą ir tokius degalus, kurie atitinka Energetikos, Aplinkos ir Susisiekimo ministerijų nustatytus sudėties ir kokybės reikalavimus poveikio žmogaus sveikatai ir aplinkai vertinimo atžvilgiu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

2. Gamintojai, importuotojai ir prekybininkai privalo užtikrinti, kad gaminamo, importuojamo ir vartotojams parduodamo kuro bei degalų sudėtis ir kokybė atitiktų šio straipsnio 1 dalies reikalavimus.

3. Gamintojai, importuotojai, prekybininkai, vežėjai ir vartotojai turi užtikrinti, kad vežant, saugant, perkraunant kurą ir degalus būtų taikomos mažai taršios technologijos, o naudojimo metu į aplinkos orą būtų išmetama kaip galima mažiau teršalų.

4. Kuro ir degalų vežimo, saugojimo ir kokybės tikrinimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos.

5. Kuro degimo įrenginiuose galima deginti tik tą kurą, kurį nurodo įrenginio gamintojas įrenginio techniniuose ar eksploatacijos dokumentuose ir kurio sudėtis bei kokybė atitinka šio straipsnio 1 dalies reikalavimus.

TREČIASIS SKIRSNIS

LEIDIMAS TERŠALUS IŠMESTI Į APLINKOS ORĄ

14 straipsnis. Leistinos taršos normatyvai

1. Aplinkos ministerija rengia stacionarių taršos šaltinių, kuriems nustatomi leistinos taršos normatyvai, sąrašus.

2. Aplinkos ministerija rengia ir tvirtina leistinos taršos normatyvų nustatymo tvarką.

15 straipsnis. Leidimas teršalus išmesti į aplinkos orą

1. Teršalai iš stacionaraus taršos šaltinio gali būti išmetami į aplinkos orą tikrai tam turint leidimą.

2. Aplinkos ministerija nustato leidimų išdavimo tvarką ir sąlygas.

3. Aplinkos ministerija nustato leidžiamus išmesti į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių teršalų kiekius pagal naudojamų technologinių įrenginių pajėgumus ir kitas su aplinkos oro taršos reguliavimu susijusias sąlygas.

4. Pirmenybę leidimui gauti turi:

1) asmenys, gaminantys energiją gyvenamosioms patalpoms, sveikatos priežiūros įstaigoms, taip pat slaugos, vaikų ugdymo ir mokymo įstaigoms;

2) asmenys, kurių ūkinės veiklos metu išmetamų teršalų kiekis ir energijos poreikiai, tenkantys vienam tos pačios rūšies gaminiui, yra mažiausi.

5. Informacija apie išduotus leidimus ir paraiškas jiems gauti turi būti prieinama visuomenei.

6. Stacionaraus taršos šaltinio naudotojas privalo nedelsdamas pranešti leidimą išdavusiai institucijai apie gamybos arba technologinių procesų pokyčius, galinčius padidinti išmetamų teršalų kiekius arba sąlygoti kitų teršalų išmetimą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS

16 straipsnis. Asmenų teisės

Asmenys turi teisę Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka:

1) iš valstybės valdymo ir savivaldos institucijų gauti teisingą informaciją apie aplinkos oro būklę, leistinos taršos normatyvus bei planuojamos ūkinės veiklos įtaką;

2) dalyvauti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo procese;

3) reikalauti, kad būtų nutrauktas kenksmingas ūkinės veiklos objektų poveikis aplinkos orui.

17 straipsnis. Asmenų pareigos

1. Gaminant, vežant, saugant ir naudojant įrangą, produktus ar medžiagas, kurie gamybos, paskirstymo, saugojimo ar naudojimo metu teršia arba gali teršti aplinkos orą, privaloma pasirinkti tokį būdą, kuris apsaugotų aplinkos orą nuo neleistino teršimo.

2. Gamintojai, vežėjai, importuotojai ir naudotojai privalo gaminti, importuoti ir eksploatuoti tik tokius mobilius taršos šaltinius, kurie neviršytų Aplinkos ministerijos nustatytų leistinų taršos dydžių.

3. Gamintojai, vežėjai ir naudotojai privalo naudoti technologinę įrangą ir taršos šaltinius pagal technines sąlygas ir papildomas sąlygas, jeigu jas pagal savo kompetenciją nustatė Aplinkos ministerija arba savivaldybės, suderinusios su sąlygas patvirtinusiomis valstybės institucijomis.

4. Gamintojai, vežėjai ir naudotojai privalo įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka informuoti aplinkos apsaugos institucijas ir visuomenę apie aplinkos oro taršą bei priemones, kurių imtasi šiai taršai sumažinti.

18 straipsnis. Taršos šaltinio naudotojo pareigos

1. Taršos šaltinio naudotojas privalo laikytis nustatytų taršos normatyvų ir užtikrinti, kad jam priklausančių taršos šaltinių išmetami į aplinkos orą teršalai, įvertinus esamą užterštumo lygį, neviršytų šiai vietai nustatytų ribinių arba siektinų užterštumo verčių.

2. Stacionaraus taršos šaltinio naudotojas privalo parengti aplinkos oro taršos mažinimo programą, kurioje būtų numatytos priemonės išmetamų teršalų, susidarius nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms, kiekiui sumažinti. Programa teikiama tvirtinti leidimą teršalams į aplinkos orą išmesti išdavusiai institucijai.

3. Stacionaraus taršos šaltinio naudotojas, gavęs informaciją iš aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos apie susidariusias nepalankias teršalų išsisklaidymo sąlygas, privalo įgyvendinti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą aplinkos oro taršos mažinimo programą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, Žin., 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

4. Taršos šaltinio naudotojas, vykdamas žemės gelmių išteklių gavybos, sprogdinimo darbus, tvarkantis atliekas, privalo taikyti naujausias mažai taršias technologijas, kad būtų sumažintas teršalų išmetimas į aplinkos orą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, Žin., 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

19 straipsnis. Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaita ir ataskaitų teikimas

1. Taršos šaltinio naudotojas privalo įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti žaliavų, kuro, energijos sąnaudų, produkcijos kiekio, taršos šaltinių ir išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitą ir Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai teikti ataskaitas.

2. Taršos šaltinių ir išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos turinį ir formą bei žaliavų, kuro, energijos sąnaudų, produkcijos kiekio, taršos šaltinių ir išmetamų į aplinkos orą teršalų ataskaitų teikimo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, Žin., 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

20 straipsnis. Teršalų mažinimo priemonių, atliekų deginimo ir augalų ar jų dalių deginimo reikalavimai

1. Įgyvendinant išmetamų į aplinkos orą teršalų mažinimo priemones, neturi būti teršiamas dirvožemis, vanduo ir kiti aplinkos elementai.

2. Draudžiama deginti atliekas, išskyrus atvejus, kai jos deginamos specialiai tam skirtuose įrenginiuose, vadovaujantis šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies nuostatomis, ir šiame straipsnyje nurodytas išimtis.

3. Draudžiama deginti nenupjautus, nesugrębtus ar kitaip nesurinktus augalus ar jų dalis, išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka

patvirtintuose gamtotvarkos planuose.

4. Surinktų augalų ar jų dalių (išskyrus surinktus vykdant miškų ūkio veiklą) deginimui lauko sąlygomis taikomi aplinkos ministro nustatyti reikalavimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2300](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10404

21 straipsnis. Taršos šaltinio naudotojo pareigos avarijų atveju

1. Kiekvienas taršos šaltinio naudotojas privalo parengti veiksmų planą avarijų atvejams ir jų likvidavimui.

2. Taršos šaltinio naudotojo pareigas didelių pramoninių avarijų atveju nustato Vyriausybės tvirtinami Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

3. Avarijų likvidavimo planai sudaromi Civilinės saugos ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

1. Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

2. Asmenys, padarę žalą aplinkai, teisės aktų nustatyta tvarka privalo ją atlyginti ir esant galimybei atkurti aplinkos elemento būklę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

23 straipsnis. Tarptautinės sutartys

Jeigu įsigaliojusios Lietuvos Respublikos ratifikuotos tarptautinės sutartys numato kitokias nuostatas negu šis įstatymas, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

24 straipsnis. Teisės aktų pripažinimas netekusiais galios

Pripažįstami netekusiais galios:

1) Atmosferos oro apsaugos įstatymas (*Žin.*, 1981, Nr. [17-216](#));

2) Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1984 m. lapkričio 28 d. įsako Nr. X-4418 „Dėl pakeitimų ir papildymų kai kuriuose Lietuvos TSR įstatymų aktuose“ (*Žin.*, 1984, Nr. 34-391) 8 punktas;

3) Lietuvos Respublikos teritorijoje galiojančių įstatymų, priimtų iki 1990 m. kovo 11 d., galiojimo laikino pratęsimo įstatymo (*Žin.*, 1997, Nr. [118-3046](#); 1998, Nr. [59-1657](#)) 1 straipsnio 9 punktas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
aplinkos oro apsaugos įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL 2008 L 152, p. 1).

2. 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL 2016 L 344, p. 1).

Papildyta punktu:

Nr. [XIII-428](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-14, i. k. 2017-10029

Papildyta priedu:

Nr. [XIII-322](#), 2017-04-27, paskelbta TAR 2017-05-05, i. k. 2017-07682

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-140](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-362 (2009-01-27), i. k. 1091010ISTA00XI-140

Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-785](#), 2010-04-27, Žin., 2010, Nr. 54-2648 (2010-05-11), i. k. 1101010ISTA00XI-785

Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 18, 19, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-463](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3984 (2013-07-23), i. k. 1131010ISTA0XII-463

Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2300](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10404

Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-322](#), 2017-04-27, paskelbta TAR 2017-05-05, i. k. 2017-07682

Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-428](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-14, i. k. 2017-10029

Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 3, 4, 10 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas